

---

МЕТОДОЛОГІЯ І ТЕОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

---

УДК 37.04:373; 374(304+37.02)  
DOI 10.31654/2663-4902-2025-PP-3-9-15

**Алексєєнко Т. Ф.**

доктор педагогічних наук, професор  
головний науковий співробітник відділу інновацій  
та стратегій розвитку освіти Інституту педагогіки НАПН України  
alekseenko.tf@gmail.com  
orcid.org/0000-0002-2060-2354

**ОНТОЛОГІЧНИЙ ЗМІСТ ПОНЯТТЯ  
«ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ЗДОРОВ'Я»**

*У статті визначено й розкрито онтологічний зміст понять «ціннісне ставлення» і «ціннісне ставлення до здоров'я» у контексті наукового дискурсу, міждисциплінарного аналізу, ціннісного змісту щодо різних аспектів прояву, як базової цінності життя людини та соціальної цінності.*

*Доведено, що ціннісне ставлення до здоров'я формується на основі ціннісної мотивації особистості, усвідомленої потреби, компетентності та набутих навичок здоров'язбережувальної поведінки.*

*Запропоновано авторські формулювання визначень: ціннісні ставлення – це персоналізовано виражені внутрішні переконання і установки, які формуються впродовж життя шляхом усвідомлення цінностей та розуміння їх значущості/важливості, характеризуються вибірковістю, рівнем компетентності і потребами особистості, визначають її ціннісну поведінку та дії (Авт.); ціннісне ставлення до здоров'я – це прояв турботи особистості про його збереження та примноження, яке формується на основі сукупності знань про нього, можливі ризики і втрати, а також потенціал зміцнення шляхом організації здорового способу життя, дотримання гігієни, розвитку власного тіла і духовності, що знаходить вияв у ціннісній свідомості (розумінні суті і значення здоров'я в житті людини і суспільства), ціннісній позиції (переконаннях, їх устійливості) та практичному їх втіленні у щоденному житті, подальшому розвитку здоров'язбережувальної компетентності (відповідних знань, умінь і навичок) (Авт.).*

*Поняття «ціннісне ставлення до здоров'я інтерпретовано у контексті чотирьох взаємопов'язаних «Я» особистості: вітальному, соціальному, інтелектуальному, емоційному; у запропонованих чотирьох структурних компонентах: мотиваційно-ціннісному, емоційно-інтелектуальному, соціально-емоційному, поведінково-діяльнісному, що цілеспрямовано його характеризують у сучасних проявах та вимірах.*

*Практичне значення дослідження полягає у можливості застосування отриманих результатів у цілеспрямованій діяльності закладів позашкільної освіти щодо розробки і впровадження програм формування ціннісного ставлення до здоров'я на засадах цілісного підходу.*

*Ключові слова: ставлення, ціннісні ставлення; ціннісне ставлення до здоров'я; онтологічний зміст; визначення поняття; структура поняття.*

**Постановка проблеми.** Ускладнення всіх сфер життя та його проявів в умовах інформаційного суспільства, споживання маніпулятивного змісту медійних продуктів, реально існуючих загроз, небезпек і ризиків, загального погіршення екології середовища людини, поширення пандемій, техногенних і екологічних катастроф, воєн з використанням новітніх технологій ведення війни, реально існуючих інших загроз, небезпек і ризиків, а також засвоєні шкідливі звички і невпорядкований спосіб життя, некомпетентність в питаннях здоров'я й нехтування ним формують передумови інформаційного та стресового навантаження на людину, вразливість організму до розвитку різних хвороб, що актуалізує потребу ціннісного ставлення до її здоров'я. У створенні сприятливих умов організації та самоорганізації такого освітньо-розвивального процесу постає проблема чіткості розуміння сутності й змісту самого поняття, яке немає однозначного визначення та інтерпретації в методології і теорії педагогіки, що посилює запит науки і практики на чіткість у визначенні та розкритті його онтологічного змісту.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Проблема ціннісного ставлення широко висвітлюється в наукових джерелах відносно різних сфер прояву, що збагачує уявлення про його багатоаспектність та понятійно окреслену специфіку. В останнє десятиріччя активно досліджуються проблеми ціннісного ставлення як категорії (Матвієнко О., 2018), до суспільства і держави (Шередько І., 2019; Федорова М., 2023), до людей (Столяренко О., 2018), до себе (Потапчук Т., 2018; Мирончук Н., 2015), як до персональної цінності (Fung H. H., Ho Y. W., Zhang R., Zhang X., Noels K. A., & Tam K.-P., 2016), до праці (Кондратова М., 2019), до майбутньої професії (Шолох 2017; Кондратюк С., Волинець Н., 2019), до сім'ї (Алексєєнко Т., 2016; 2020; Гончар Л., 2020), до природи (Пустовіт Г., 2022; Гаєнко І., 2025), до здоров'я (Федченко К., 2021; Сочінський М., 2022; Єжова О., 2011; Кириченко В., Масол В., 2024), до власного здоров'я (Танасійчук Ю., 2022), у контексті психологічних характеристик ставлення до здоров'я (Chen M., Jeronen E, Wang A., 2021) та інші.

**Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується стаття.** Аналіз науково-літературних джерел переконує у відсутності чіткості у визначенні поняття «ціннісного ставлення до здоров'я», його структури, окремих праць щодо онтологічного змісту поняття. Значною мірою це пояснюється різним трактуванням категорії «ставлення». У зв'язку з існуванням наукового дискурсу та потребою досягнення професійних цілей, уточнення потребує також поняття «ціннісне ставлення» як ключовий концепт дефініції «ціннісне ставлення до здоров'я».

**Формулювання мети статті:** Визначити й розкрити онтологічний зміст поняття «ціннісне ставлення до здоров'я», його сучасну інтерпретацію у запропонованій структурі аналізу та авторських дефініцій.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Особливість осмислення онтологічного змісту ціннісного ставлення до здоров'я розкривається нами «на основі філософських категорій онтології як сукупність усіх його складників і проявів у контексті реального різноаспектного життя» [2, с. 15], що відповідає сутнісному змісту онтології як структурному складнику методології концептуалізації у дослідженні багатоаспектного явища з метою розкриття його змісту у контексті базових понять та міждисциплінарності, у найбільш загальних властивостях.

Базовим поняттям категорії «ціннісне ставлення» є «ставлення». У наукових джерелах його розглядають як внутрішню готовність (О. Колонькова), внутрішню позицію (О. Потужний), спрямованість (В. Лаппо), установку (В. Марущак), позицію (Н. Зимівець), особистісну якість (К. Шевчук). Це знаходить відображення і в подальших дослідженнях (К. Федченко; Ю. Бойко; В. Муромець; О. Смакула; О. Сухомлинова та ін.). Таким чином прослідковується існування наукового дискурсу.

Філософія наукового дискурсу щодо категорії «ставлення» відображає суб'єктивну/персоналізовану оцінку про щось, вживається на означення характеру поведінки, вияву думки чи почуттів щодо когось або чогось. У свідомості людини та в

життєвій практиці ставлення як таке може формуватися у контекстах позитивного, негативного або невизначеного, байдужого. Ця особливість ставлення орієнтує на його осмислення й формування у контексті ціннісного змісту щодо різних аспектів прояву, зокрема і в контексті ціннісного ставлення до здоров'я як базової цінності життя людини.

В цілому проблема ціннісного ставлення до здоров'я має глибинний зміст, який розкривається на перетині філософії, педагогіки, соціальної педагогіки, психології, соціології, медицини, що задає уявлення про його онтологію як сутнісно виражене узагальнене знання про нього у контекстах з використанням певних категорій, встановлення існуючих взаємозв'язків, основ існування предметної області. Вони виявляються в наступному специфічному.

*Філософська* інтерпретація ціннісного ставлення до життя і здоров'я характеризується дуалістичними особливостями людини та розкривається у цінності її життя для суспільства та орієнтації на індивідуальні життєві потреби, їх осмисленні в різних категоріях. *Педагогічна* – у формуванні особистості та її життєвих цінностей соціального (пов'язаного з суспільним життям, зв'язками між людьми) й персоналізованого (індивідуалізованого потребами і характером) змісту, серед яких ставлення до життя і здоров'я є пріоритетними. *Соціально-педагогічна* – в узгодженні соціальних і персоналізованих цінностей шляхом оптимізації умов соціального середовища та процесу соціального «дозрівання» / соціалізації особистості, визнання цінності людини, незалежно від її віку, статусу, індивідуальних можливостей, надання особистості адекватної підтримки та створення інклюзивного середовища з урахуванням пріоритету її потреб і можливостей. *Психологічна* – в гармонізації внутрішнього світу особистості як ресурсу її здоров'я і благополуччя. *Соціологічна* інтерпретація знаходить відображення в динаміці статистичних даних щодо народження, смертності в різних вікових групах населення, регіонах та історичні періоди (по роках). *Медична* – в якості стану здоров'я, зокрема в наявності хронічних захворювань та можливостей періодичних медичних обстежень, адекватності уявлень про власний фізичний стан та здоровий спосіб життя.

Таким чином, основними складниками вияву здоров'я в міждисциплінарному аналізі є його стани у фізичній, психологічній, соціальній та оціночно-ціннісних сферах функціонування організму. Ці стани не є стабільними. Можуть бути детерміновані численними факторами об'єктивного і суб'єктивного характеру пролонгованої чи короткої дії. Між станом здоров'я і ціннісним/ «неціннісним»/обезціненим до нього ставленням існує певна кореляція. Оскільки основними детермінантами стану здоров'я і ставлення до нього є дія зовнішніх і внутрішніх факторів, тобто умов зовнішньої і внутрішньої дії, в числі яких основна роль відводиться способу життя, екології середовища і свідомості, спадковості та вольовим зусиллям людини на дотримання здорового способу життя, підтримку і зміцнення здоров'я.

З нашого погляду, об'єктивність в оцінці ціннісного/знеціненого ставлення до здоров'я можлива тільки на засадах цілісності, тобто з урахуванням всіх його складових та у контексті сукупності різних інтерпретацій.

Отже, ціннісне ставлення до здоров'я є міждисциплінарним поняттям, зміст якого формується на основі ціннісної мотивації, усвідомленої потреби, компетентності та набутих навичок, що цілісно відображає особливості збереження і примноження здоров'я, самозбереження людини.

Ми визначаємо чотири основних структурних компоненти поняття «ціннісне ставлення особистості до здоров'я»: мотиваційно-ціннісний, емоційно-інтелектуальний, соціально-емоційний, поведінково-діяльнісний.

*Мотиваційно-ціннісний* відображає усвідомлені потреби та інтереси особистості, усвідомлену цінність здоров'я як такого, усвідомлену цінність власного здоров'я для себе, для свого найближчого оточення, для суспільства.

*Емоційно-інтелектуальний* формується на основі знань, набутих компетенцій і досвіду; відображає здатність до аналітичного й критичного осмислення інформації про: можливості людського й власного організму; існуючі ризики втрати здоров'я і життя, можливості убезпечення; наукові досягнення та інноваційні технології у збереженні здоров'я, можливості їх застосування на практиці; передбачає уміння побудови стратегії позитивного сприйняття життя як ресурсу долаття катастрофічного мислення і життєвих труднощів, упередження емоційних гойдалок; в креативному мисленні оптимістичного змісту.

*Соціально-емоційний* формується на основі якостей та навичок взаємодії з іншими – членами сім'ї/родини, в інших колах соціальної взаємодії; відображає міру усвідомлення цінності власного здоров'я не тільки для власного благополуччя та майбутнього, а й для суспільства; виявляється в навичках керування емоціями та оптимізмі, у здатності/готовності упереджувати розвиток емоційного оніміння чи протидіяти йому шляхом рухової активності та оздоровчих технік і технологій; передбачає створення емоційно безпечного середовища.

*Поведінково-діяльнісний* характеризує особливості збереження й зміцнення здоров'я у повсякденному житті; дотримання умов безпеки під час повітряних тривог в умовах війни, правил дорожнього руху, поведінки на водоймах, інструкцій щодо поведінки в екстремальних ситуаціях тощо; уникання невинуватених актів ризикованої поведінки в реальному повсякденні (зацеперства, хуліганства, довірливого спілкування з незнайомцями, вживання наркотичних засобів чи алкоголю тощо) та віртуальній реальності кіберпростору (залучення в тенета секстингу, торговців людьми, кібершахраїв, маніпуляторів тощо); виявляється у дотриманні здорового способу життя, відповідальному використанні оздоровчих технік і дієт, оволодінні техніками зниження стресу в екстремальних ситуаціях тощо.

Сутнісний зміст ключових понять дає розуміння того, що ціннісне ставлення до життя і здоров'я знаходить проявлення на різних рівнях – суспільному (у різноманітті проявів суспільного буття і рольової поведінки) та персоналізованому (на індивідуальному рівні) і, щонайменше, в чотирьох взаємопов'язаних «Я»:

*вітальному* – пов'язаному з життєзабезпеченням потреб людини;

*соціальному* – пов'язаному з соціальним самоствердженням;

*інтелектуальному* – пов'язаному зі здатністю до аналітичного і критичного мислення в оцінці станів і ситуацій, прогнозування їх розвитку і наслідків, з відкритістю до нових знань, ідей, досвіду; з пошуком сенсів та ціннісних орієнтирів мислення, діяльності і поведінки;

*емоційному* – пов'язаному з відчуттям задоволення від життя, процесу та результату турботи про власне здоров'я і здоров'я близьких; з пошуком етичних імперативів, естетичних вражень, емоційного підкріплення у долатті фізичних труднощів і навантажень; у здатності бути домірним, адекватним, контролювати власні емоції, спрямовувати їх у конструктив.

Таке розуміння структурних властивостей ціннісного ставлення до життя як поняття створює для дослідників передумови цілісного про нього уявлення, орієнтир можливого зрізу й інтерпретації його даних про особливості ціннісного ставлення суспільства і окремих особистостей до життя і здоров'я, водночас відображає складність його сприйняття та впливу на зміни у самому ставленні, оскільки вони визначаються, насамперед, свідомістю – колективною (суспільною) та індивідуальною, зокрема рівнем їх сформованості, існуючими гарантіями захисту здоров'я та контекстом життя конкретної особистості.

Сутнісний зміст системоутворювальних категорій (якими є цінність і ставлення), структурних компонентів розуміння ціннісного ставлення людини до здоров'я також орієнтує на авторську пропозицію у формулюванні визначень базового тезаурусу проблеми – понять «ціннісні ставлення» і «ціннісне ставлення до здоров'я».

**Ціннісні ставлення** – це персоналізовано виражені внутрішні переконання і установки, які формуються впродовж життя шляхом усвідомлення цінностей та розуміння їх значущості/важливості, характеризуються вибірковістю, рівнем компетентності і потребами особистості, визначають її ціннісну поведінку та дії (Авт.).

Ціннісні ставлення в житті людини є багатовекторними, змістовно пов'язаними з її ціннісними орієнтаціями та соціальними ролями, мають складну структурованість, зазвичай, емоційно забарвлені, відображають міру компетентності особистості щодо суті предмета ставлення, її досвід і є результатом виховання й позитивної соціалізації в сім'ї/родині [3], формування установок у спеціально організованих умовах [6; 7], набуття досвіду самовизначення [4]. У зв'язку з цим доповнимо, що «Повноцінний розвиток особистості можливий тільки на основі почуття психологічної безпеки. Його необхідно формувати ще з раннього дитинства і в колі найрідніших близьких» [3, с. 4]. «Особливості етичного захисту виявляються у здатності культурно відстоювати себе, свої думки і вчинки, не втрачаючи при цьому власної гідності і не принижуючи своєю неадекватною поведінкою інших» [3, с. 4].

Керуючись сутнісним змістом запропонованого формулювання базового поняття **«ціннісні ставлення»** ми також пропонуємо визначення поняття «ціннісне ставлення до здоров'я» як видового, що має свою специфіку, яка відображає його поліфакторний характер та особливості здійснення у наступному формулюванні: **ціннісне ставлення до здоров'я** – це прояв турботи особистості про його збереження та примноження, яке формується на основі сукупності знань про нього, можливі ризики і втрати, а також потенціал зміцнення шляхом організації здорового способу життя, дотримання гігієни, розвитку власного тіла і духовності, що знаходить цілісний вияв у ціннісній свідомості (розумінні суті і значення здоров'я в житті людини і суспільства), ціннісній позиції (переконаннях, їх устійливості) та практичному їх втіленні у щоденному житті, подальшому розвитку здоров'язбережувальної компетентності (відповідних знань, умінь і навичок) (Авт.).

Ми не претендуємо на виключність запропонованих формулювань ключових понять, однак вважаємо їх досить повними і конкретними, такими, що доцільно використовувати у дослідженнях, оскільки у визначення закладено чіткі критеріальні характеристики, що забезпечують уявлення про сутність явища, за якими можливо робити цілеспрямовані й достатні зрізи, цілісно та багатовимірно інтерпретувати отримані експериментальні дані, орієнтуватися у розробленні змісту формувальних методик оптимізації в розвитку ціннісного ставлення до здоров'я як на персональному рівні, так і інституційному. Водночас звертаємо увагу на те, що ціннісне ставлення до здоров'я містить виражену вікову характеристику, тобто вікові особливості виступають не тільки об'єктивною умовою міри повноцінності життя особистості, а й зовнішнім показником прояву самостійності (функціональної й психологічної готовності до нього) та міри осмисленого ціннісного до нього ставлення. У дослідницьких матеріалах та їх інтерпретації вона має бути відображеною.

**Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі.** Аналіз та осмислення онтології поняття «ціннісного ставлення до здоров'я» дозволяє зробити такі висновки:

1. Онтологія ціннісного ставлення до здоров'я розглядається як персоналізована та водночас соціальна цінність, що формується ставленням особистості до самої себе та ставленням до неї суспільства, в якому вона живе. Основними детермінантами ціннісного ставлення до здоров'я визначаються якість життя, якість освіти, особливості виховання та розвитку особистості.

2. Сміслові значення поняття «ціннісне ставлення до здоров'я» розкривається в розумінні його сутності, що концептуалізується на перетині й узагальненні знання про нього з філософії, педагогіки, соціальної педагогіки, психології, соціології, медицини, що проявляється у різних контекстах реальності, відносно основ існування

предметної області, в її описі з використанням певних категорій і встановлення взаємозв'язків.

3. Онтологічний зміст поняття «ціннісне ставлення до здоров'я» обґрунтовано як видове до поняття «ціннісне ставлення», визначено на основі сукупності його складників і проявів у контексті реального різноаспектного життя, соціальної взаємодії та поведінки, можливої відповідної ціннісно-орієнтованої діяльності особистості на збереження здоров'я та його покращення.

4. Запропоновані визначення понять «ціннісне ставлення» та «ціннісне ставлення до здоров'я» в авторському формулюванні, а також структура поняття «ціннісне ставлення до здоров'я» не претендують на виключність, проте повною мірою відображають їх предметну специфіку, сучасне бачення проблеми, потреби в розвитку сучасного тезаурусу теорії педагогіки. Їх використання в організації дослідницької роботи вважаємо доцільним.

**Перспективи подальшого дослідження** проблеми пов'язуємо з формуванням ціннісного ставлення до здоров'я у підлітків на засадах цілісного підходу у цілеспрямованій діяльності закладів загальної середньої освіти та позашкільних закладів освіти.

### Література

1. Алексєєнко Т. Ф. *Концептуалізація соціально-педагогічних основ сучасного сімейного виховання* : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.05, 13.00.07. Київ: Інститут проблем виховання НАПН України, 2017. 45 с.
2. Алексєєнко Т. Ф. *Соціалізація особистості: можливості й ризики*: навч.-метод. посіб. Київ : Педагогічна думка, 2007. 132 с.
3. Алексєєнко Т. Ф. Умови позитивної соціалізації дитини у сім'ї. *Діти – батьки – сім'я: Випуск 3*. Київ: Наук. світ, 2005. С. 4–9.
4. Алексєєнко Т. Ф. Роль самовизначення у становленні соціального досвіду особистості. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць*. Київ: ТОВ «Имекс-ЛТД», 2008. С. 33–41.
5. Здоров'я, безпека та добробут. Модельні програми 5–9 класів Нової української школи. *Освіта.UA*. URL: <https://osvita.ua/school/program/program-5-9/83192/> (дата звернення: 02.09.2025).
6. Міхеєва Л. В. Шляхи формування у старшокласників ціннісного ставлення до власного здоров'я. *Науковий журнал «Психологічні травелоги»*. 2021. № 1. С. 115–125.
7. Хаустова О. В. Підготовка вчителів до формування ціннісних ставлень молодших школярів у системі післядипломної педагогічної освіти *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2022. № 81. С. 291–296.

### References

1. Aliksieienko, T. F. (2017). Kontseptualizatsiia sotsialno-pedahohichnykh osnov suchasnoho simeinoho vykhovannia [Conceptualization of the socio-pedagogical foundations of modern family education]. Extended abstract of Doctor's thesis.. Kyiv: Instytut problem vykhovannia NAPN Ukrainy [in Ukrainian].
2. Alikiseienko, T. F. (2007). *Sotsializatsiya osobystosti: mozhlyvosti y ryzyky* [Socialization of the individual: opportunities and risks: teaching and methodological manual]. Kyiv: Pedagogical thought [in Ukrainian].
3. Aliksieienko, T. F. (2005). Umovy pozytyvnoi sotsializatsii dytyny u simi. [Conditions for positive socialization of a child in the family]. *Dity – batky – simia: Vypusk 3 – Children – Parents – Family: Issue 3*, 4–9 [in Ukrainian].
4. Aliksieienko, T. F. (2008). Rol samovyznachennia u stanovlenni sotsialnoho dosvidu osobystosti [The role of self-determination in the formation of the social experience of the individual]. *Teoretyko-metodychni problemy vykhovannia ditei ta uchnivskoi molodi – Theoretical and methodological problems of raising children and students*, 33–41 [in Ukrainian].
5. Zdorov'ya, bezpeka ta dobrobut. Model'ni prohramy 5–9 klasiv Novoyi ukrayins'koyi shkoly [Health, Safety and Well-being. Model Programs for Grades 5–9 of the New Ukrainian

School]. (n.d.). Osvita.UA. URL: <https://osvita.ua/school/program/program-5-9/83192/> [in Ukrainian].

6. Mikheieva, L. V. (2021). Shliakhy formuvannia u starshoklasnykiv tsinnisnoho stavlennia do vlasnoho zdorovia [Ways to form a valuable attitude towards one's own health in high school students]. *Naukovyi zhurnal «Psykhologichni travelohy» – Scientific Journal «Psychology Travelogs»*, 1, 115–125. [in Ukrainian].

7. Khaustova, O. V. (2022). Pidhotovka vchyteliv do formuvannia tsinnisnykh stavlen molodshykh shkoliariv u systemi pisladyplomnoi pedahohichnoi osvity [Preparation of teachers for the formation of value attitudes of younger schoolchildren in the system of postgraduate pedagogical education]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh – Pedagogy of the formation of a creative personality in higher and general education schools*, 81, 291–296 [in Ukrainian].

---

### **Aliexsieienko T.**

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,  
Chief Researcher of the Department of Innovations and Strategies  
for Educational Development Institute of Pedagogy of the National Academy  
of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine  
[alekseenko.tf@gmail.com](mailto:alekseenko.tf@gmail.com)  
[orcid.org/0000-0002-2060-2354](https://orcid.org/0000-0002-2060-2354)

### **ONTOLOGICAL CONTENT OF THE CONCEPT OF «VALUE ATTITUDE TOWARDS HEALTH»**

*The article defines and reveals the ontological content of the concepts of "value attitude" and "value attitude to health" in the context of scientific discourse, interdisciplinary analysis, value content regarding various aspects of manifestation, as a basic value of human life and social value.*

*It has been proven that the value attitude towards health is formed on the basis of the value motivation of the individual, perceived need, competence, and acquired skills of health-preserving behavior.*

*The author's formulations of the definitions are proposed: value attitudes are personalized expressed internal beliefs and attitudes that are formed throughout life through awareness of values and understanding of their significance/importance, are characterized by selectivity, level of competence and needs of the individual, determine his value behavior and actions (Author); A value-based attitude towards health is a manifestation of an individual's concern for its preservation and increase, which is formed on the basis of a set of knowledge about it, possible risks and losses, as well as the potential for strengthening through the organization of a healthy lifestyle, hygiene, development of one's own body and spirituality, which is manifested in a value consciousness (understanding the essence and importance of health in the life of a person and society), a value position (beliefs, their stability) and their practical implementation in everyday life, further development of health-preserving competence (relevant knowledge, skills and abilities) (Author).*

*The concept of "value-based attitude to health" is interpreted in the context of four interconnected "I" of the individual: vital, social, intellectual, emotional; in the proposed four structural components: motivational-value, emotional-intellectual, social-emotional, behavioral-activity, which purposefully characterize it in modern manifestations and dimensions.*

*The practical significance of the study lies in the possibility of applying the obtained results in the targeted activities of extracurricular educational institutions regarding the development and implementation of programs for the formation of a value-based attitude towards health based on a holistic approach.*

*Key words: value-based attitudes; value-based attitude to health; ontological content; definition of the concept; structure of the concept.*